

GLAS GORENJKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNICK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRAJN, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAČ. PRI NB KRAJN-OKOLICA
ST. 624-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA STEVILKA STANE 10 DIN

-5 minut po telefonu-

Razgovor s tovaršem Martinom Koširjem o problemih občine Goriče

Halo... je tam predsednik občine, tovarš Košir? Zdravo! Veste kaj nas tare, tovarš predsednik. Nas je malo tu redakciji, zvedeli in napisali pa bi radi veliko. Zato smo sklenili, da bomo vsak teden poklicali po telefonu po enega Predsednika občinskih odborov na Gorenjskem in ga zavestili, naj nam na kratko — v 5 minutah — pove kaj o delu občinskega odbora in o občinskih problemih, načrtih... No, in najprej smo se obrnili na Vas in Vas prosimo...

Tovarš Martin Košir se je rad odzval našemu vabilu.

Naš občinski odbor se je v preteklem letu počelo sestajati, kajti bilo je doči problemov, ki smo jih morali sproti reševati. Na sejah smo razpravljali predvsem o razvoju kmetijstva. Popis živine v preteklem letu je namreč pokazal, da je število živine v naši občini padlo. Velik vrok za padec številčnega stanja živine so vsekakor zamočvirjeni travniki, ki segajo od Golnika mimo Tenetišča do Mlake. Na teh travnikih seveda ne more rasti kaj prida krme. Zato bo melioracija teh površin važna naloga občinskega odbora v tekočem letu.

Razen tega je bilo treba rešiti problem občnih kmetijskih zadrug v naši občini, v Goričah in na Trsteniku. Obe zadrugi sta gospodarsko in politično precej šibki. V letu 1953 so odkrili v občini nekaj ljudi, ki so zaredili v gospodarski kriminal. To je seveda omajalo zaupanje zadržnikov do zadruge. Zato je občinski odbor prevezel iniciativno, da se obe zadrugi združijo v eno, gospodarsko močnejšo. — To vprašanje pa bodo dokončno rešili zadržnikov na svojih letnih občinskih zborih.

V preteklem letu smo se precej bavili tudi z investicijsko politiko. Gradili smo cesto od Tenetišča na Golnik in do sedaj vložili več kot 10 milijonov dinarjev, ki smo jih dobili iz skraj. investicijskega programa. V tem letu bomo z deli nadaljevali in sicer na sektorju Goriča-Golnik, ker je cesta iz Tenetišča do Golnika v glavnem že dovršena. Rekonstruirali smo tudi cesto iz Trstenika v Cadovlje. Z lastnimi sredstvi smo zgradili približno 800 metrov ceste. Ker pa nam je primanjkovalo sredstev, nam je prisločil v pomoč okrajni odbor s 300.000 dinarji, tako da bomo letos lahko nadaljevali z obnovno cesto od Cadovlje do Zabelj.

Precej smo razpravljali o gradnji nove šole na Trsteniku. Za priprave smo se precej bavili tudi z investicijsko politiko. Gradili smo cesto od Tenetišča na Golnik in do sedaj vložili več kot 10 milijonov dinarjev, ki smo jih dobili iz skraj. investicijskega programa. V tem letu bomo z deli nadaljevali in sicer na sektorju Goriča-Golnik, ker je cesta iz Tenetišča do Golnika v glavnem že dovršena. Rekonstruirali smo tudi cesto iz Trstenika v Cadovlje. Z lastnimi sredstvi smo zgradili približno 800 metrov ceste. Ker pa nam je primanjkovalo sredstev, nam je prisločil v pomoč okrajni odbor s 300.000 dinarji, tako da bomo letos lahko nadaljevali z obnovno cesto od Cadovlje do Zabelj.

Precej smo razpravljali o gradnji nove šole na Trsteniku. Za priprave smo se precej bavili tudi z investicijsko politiko. Gradili smo cesto od Tenetišča na Golnik in do sedaj vložili več kot 10 milijonov dinarjev, ki smo jih dobili iz skraj. investicijskega programa. V tem letu bomo z deli nadaljevali in sicer na sektorju Goriča-Golnik, ker je cesta iz Tenetišča do Golnika v glavnem že dovršena. Rekonstruirali smo tudi cesto iz Trstenika v Cadovlje. Z lastnimi sredstvi smo zgradili približno 800 metrov ceste. Ker pa nam je primanjkovalo sredstev, nam je prisločil v pomoč okrajni odbor s 300.000 dinarji, tako da bomo letos lahko nadaljevali z obnovno cesto od Cadovlje do Zabelj.

Precej smo razpravljali o gradnji nove šole na Trsteniku. Za priprave smo do

Kje so vzroki mladinskega kriminala

Nekaj misli z okrajne konference na Jesenicah

Mladinski kriminal, ki ga danes zasledujemo, ima svoje kořene v težkih vojnih letih.

Najvišji odstotek mladih delikventov je ravno v tisti dobi obiskoval osnovno šolo. Seme, ki so ga zasejali okupatorjevi pedagogi, je mladino dokaj pokvarilo, otroci so nihali med šolo na eni in starši na drugi strani. Vzroke za mladinski kriminal moramo torej v prvi vrsti iskati prav v tem. Mlađenci so se prezgodaj oddajljili od nadzorstva staršev in zašli v slabo družbo, ki jih je zapeljala na stranpot. Za postopanje, pijačo in obiskovanje nočnih lokalov je seveda potreben denar, ti mlađenci ga pa nimajo. To jih pripelje do datvin, vlovom, goljufij, pobegov čez mejo itd. Prav tako pa imajo nekateri mlađenci preodgovorne naloge v trgovini ali gospodarstvu, ki jim niso dorasli. Poleg tega jim manjka še strokovno pomoč in v prvi vrsti nadzorstva starejših uslužencev.

Seveda pa krvide za mladinski kriminal ne smemo iskati samo v slabih družbi, preodgovornih službah ipd. Brez dvoma je v velikih primerih dosti krvide tudi na starših, ki svojim otrokom verjamejo vsako laž, še več, dajejo jim celo potuho.

Krvido pa potem, ko je prepozno, zvracača na učitelje, profesorje, mojstre itd. ter se skušajo otresti prav vsake odgovornosti. Stevilni so primeri, da mlađi kriminalci izhajajo iz družin, kjer so starši vdani alkoholi, kjer so prepričani v pretepi na dnevneh redih. Prav tako mladinski kriminal raste v premajhnih stanovanjih in ob težkih materialnih pogojih. V stanovanjih, kjer se na malem prostoru gnete tudi deset ali še več ljudi, je po navadi leglo alkoholizma, zvodništva in razvratu. V samih domovih je mladina večkrat prepričena sama sebi, brez posebne vzgoje, pri njih je ustaljeno slabo mišljenje o družbi. Vse to pa vpliva na njihovo poznejše življene.

Kazniva dejanja zoper življene in telo so storjena večji del pod vplivom alkohola. Zato je nujno, da oblastni organi poskrivajo nadzorstvo nad prodajo alkoholnih pijač mladim. Protiv vsem, ki ne upoštevajo, da je mladini alkohol preveden, pa bi moral izreči ostre kazni. Le na ta način bomo lahko znižali število mladih kriminalcev. Mladina, ki se voda alkoholu, ni za nobeno delo, se

odmika družinskemu življenu, priateljev mladine (zakaj ga pa imamo!) in razni krožki zelo veliko napraviti in najti pravoto, da zmanjšamo mladinski kriminal.

O vseh teh pojavih pri mladini so pred kratkim razpravljali na konferenci na Jesenicah. Predstavniki OLO iz Radovljice, pravniki, pedagogi, zastopniki industrijskih podjetij, občinskih odborov, LM so se sestali, da objasnijo naloge prosvetnih delavcev in skrbniških organov kot preventivnih organov in notranje uprave, kot izključno represivnega organa. Poiskali so vzroke mladinskega kriminala in ugotovili, da materialna škoda, ki so jo povzročila kazniva dejanja mladine, še zdaleka ni tako velika, kot dejstvo, da je v radovljiskem okraju 81 mlađenčnikov zašlo na pot kriminala! Zato je konference sprejela vrsto predlogov, ki jih bo predložila Okrajnemu ljudskemu odboru.

Iz vsebine

TEDEN DNI PO SVETU

Kmetijski problemi
v kranjskem okraju

O KAMNIKI • SOLIDARNOSTI

KULTURNO ZIVLJENJE
V DOMZALAH

Gasilci pred občinskimi zbori

• MALI DIKTATOR

Okno v svet

V svetu filmskih zvezd

Za naše bralke

ZANIMIVOSTI

2 podlistka

Sport

Še o agrarni reformi

Pripombe k pripombam

Clanek, objavljen pod tem naslovom v eni zadnjih številk našega lista, je izrazil med Zirovcami dokaj neupravičenega razburjanja. Zato je prav, da se tega vprašanja še enkrat vsaj bežno dotaknemo.

Za človeka čiste vesti, ki ne vidi za vsakim grmom volka, res ni bilo v tem članku kaj razburljivega. V članku se je govorilo o problemu, ki je v kranjskem okraju zelo pereč, o milijonih, ki — žal se vedno ležijo po tleh, ki pa jih maršikateri občinski odbor še ne zna pobrati. Članek načelne prirede z nekaj na slepo vzetimi konkretnimi primeri, ki naj bi razne trditve samo podkrepili, res ni vrok za razburjanje in odklanjanje članka.

Če kdo odklanja članek, ali pa ga celo kvalificira kot popolno izmišljotino, pokaže s tem samo, da ni zmožen posameznosti ločiti od celote, od samih dreves videti gozda. Ali pa je to samo potrdilo, da stari pregovor o mački in repu še velja.

Prav tako kot občino Ziri, bi lahko navedli katerokoli občino v okraju. Zato je zlonamerno vsako govorjenje, da je to osebni napad na predstavnike Terezije Pečelinove in njenega sina. Mar to ni opozorilo, da z evidentno upravljanju splošnega ljudskega premoženja nekaj ni v redu? Na drugi strani pa bo morala tudi občina Ziri skleniti z osebami, ki izkorisčajo splošno ljudsko premoženje, najemne pogodbe,

Jim to premoženje na dražbi prodati, ali te stvari urediti na kakovosten koli drug zakonit način. Gledati pa bo morala, da do svojih 30 ali več takšnih primerov dobit letno nekaj sto tisočakov, ki jih bo verjetno znala koristno uporabiti. To je s svojo gospodarsko dejavnostjo že dokazala. Pri gospodarski dejavnosti pa so prav občinski odborniki najbolje občutili pomajkanje denarnih sredstev, niso pa si vedeli na pravem mestu poiskati.

Tako bi bilo treba razumeti že prvi članek o agrarni reformi in verjetno ga je tako razumel vsak, ki na ta problem ni gledal skozi očala osebnosti.

B.

Gorenjski tehen slovesno otvoren

V soboto popoldne je bil na

Titovem trgu na Jesenicah slovesno otvoren II. Gorenjski zimsko-sportni tehen. Po krajem nagovoru predsednika Gorenjske smučarske poduzeze tovarinja Danila Bračiča, so smučarske patrule ponesle k spomeniku žrtvam narodnoosvobodilne vojne spominske venče. Gostje pa so se nato odpeljali na Bled k otvoritvi nove vzpenjače, ki je izmed vseh dostop pri nas zgrajenih najbolj praktična in najmodernejša.

Zvečer so bile prve tekme v nedeljo, 17. januarja s slavnostnim razsvetljenjem 35 metrski čarjev.

skakalnici. V nedeljo dopoldne pa je bil tek članov na 15 km, kjer je sigurno zmagal naš tečaj Številk 1. Matevž Kordež. Plasman posameznikov je bil odločujoč za sestavo državne reprezentance. Članice so tekle 10 km, kjer je zmago pospravila sestra prvaka pri članih, Angelika Kordeževa, ki zaenkrat še nima resne tekme v smučarskih tekih.

Stevilna tekmovanja še trajajo in bodo zaključena šele v nedeljo.

Kako zajeziti nedovoljeno obrt

Tretjino obrtniške proizvodnje opravijo šušmarji

goje za zaposlitev obrtniške delovne sile, tudi tiste, ki sedaj dela v industriji na nekvalificiranih delih.

V okraju Kranj je leta 1939. odpadlo na 1000 prebivalcev 25 obrtnih obratov, sedaj pa jih je le 13. Obrt se ne razvija vzredno s porastom prebivalstva.

Ce upoštevamo še povečanje potreb po obrtniških izdelkih, tako kakor drugi kaj napiše o problemih in življenu pri vas. Mi bomo to vedno radi objavili.

Hvala, tovarš predsednik. Pa še drugič kaj. Ce Vas ne bomo klicali ml. pa poklicite Vi nas. Ali pa naj še kdaj drug kaj napiše o problemih in življenu pri vas. Mi bomo to vedno radi objavili.

Naš predsednik je dovoljno dobro ukrepljen, da ustvarili ustvarili za ustavljanje novih in razširitev obstoječih obrtnih obrazov. S tem bomo ustvarili po-

navljanje novih obrtnih delavnic. Ljudski odbori naj bi skušali oskrbeti kredite za ustavljanje novih in razširjanje obstoječih obrtnih obratov, tako kakor kot je o tem vprašano začel razmišljati LOMO Kranj.

Najmanj tretjino obrtniške proizvodnje opravijo šušmarji. Obstoječi obrtni obrati pa so skupaj temu izjemno nekaterih obratov, polno zaposleni.

Za leto 1952 je bilo od skupnega števila obdarjenih obratov 22,8% šušmarjev, katerih dohodek je znašal 11,7% skupnega dohodka obrtnikov, njihov davek pa je znašal 5,6% za obrtništvo predpisanega davka. Te tri številke kažejo kako nizko so obdarjeni šušmarji. — Skupno je bilo v letu 1952 obdarjenih 237 šušmarjev, kar pa je del dejanskega števila šušmarjev v okraju. Pisec zgoraj omenjenega članka se ne strinja z obdaritvijo šušmarjev. Mnjenje sem, da je obdar-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zimski motiv iz Kranja. V dolini Kokre.

Kako zaježiti Šušmarstvo

(Nadaljevanje s 1. strani.)
imenjem članku je zanimiva ugotovitev, da obrtna zbornica po tem vprašanju ni nicesar naredila, da ni prijavila niti enega šušmarja. Kaj je obrtna zbornica naredila, je razvidno iz njenega arhiva. Mnenja pa sem, da je nesmiselno ugotavljati kdo prijava in kdo bi moral prijavljati šušmarje, ker smatram, da je 237 obdavljenih šušmarjev v letu 1952 in predpisana akontacija davka 143 šušmarjev v letu 1953, ter registrirani računi s točno navedbo zneskov in naročnika izdelkov, zadosten dokaz tudi za kaznovanje. Popolnoma se strinjam, da mora postopek za kaznovanje biti zakonit, vendar je dostikrat težko zbrati vse dokaze, ki dajo organom za kaznovanje zadostno osnovo za kaznovanje.

Glede prijavljjanja šušmarjev drži to, da obrtniki, še manj pa obrtna podjetja, zelo neradi prijavljajo šušmarje. Iz tega bi mogel zaključiti, da zato ne čutijo potrebe, ker so kljub šušmarstvu polno zaposleni, drugi razlog pa je tudi ta, da nočejo "zamere".

Največ šušmarstva je v stavbnih obrteh in obrteh tekstilne stroke. V vsej Selški in Poljanski dolini ni niti ene šivilje, razen Šiviljskega obrata »Skupnost na Cešnjici«; edina šivilja v Poljanah je obrt odjavila. Prav tako ni šivilj na področju občinskih odborov Zabnica in Preddvor. Vajencev je prav v oblačilni stroki največ. Potrebno bi bilo, da bi se v Šiviljski stroki v krajih, kjer te obrti ni, na nek način omogočilo, da bi stalni šušmari, ki pa imajo učno dobo in pomočniško izpitovanje, opravili mojstrski izpit ne glede na pomočniško dobo, da bi tako mogli dobiti obrtno dovoljenje. V stavbni stroki, posebno v zidarstvu in tesarstvu, kjer primanjkuje kadra, vajencev skoro ni. Pri lanskoletnem vključevanju vajencev je uspelo povečati število vajencev tudi v teh strokah. Kazalo bi za

Ivo Miklavčič

Kmetijski svetavalec

O uporabi umetnih gnojil

O umetnih gnojilih in poskuših z njimi smo v zadnjih mesecih že precej čitali, pa tudi na raznih sejah in sestankih se dosti razpravlja o tem. Ker se je zanimanje zanje zaradi ugodnih cenu zelo povečalo, bi rad povedal še nekaj iz lastnih dobglednih izkušenj.

Z umetnimi gnojili so dosegli največji uspehi le, ako se uporabljajo ta kot dopolnilo k naravnemu gnuju. Sicer boste tudi na bolj izčrpani zemlji ob ugodnih vremenskih prilikah vsaj prvi dosegli prav dobre uspehe, ako bi pa to ponavljali brez vmesnega gnojenja s hlevskim gnujem, ali na travnikih vsaj s kompostom, bi bil uspeh vsakokrat manjši.

Hranilne snovi umetnih gnojil se še najbolje izkoristijo, če jih posujemo v sledečih količinah: superfosfat 300 kg na ha, razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre 400–500 kg (od teh dveh rastlinskih hranil učinkuje v prvem letu kvečemu dobra polovica, kar je seveda odvisno tudi od časa posipanja ter od vlage preko leta), kalijske soli 200 kg, apnovega dušika 200 kg, raznih solirov (laže topiljivih – dušičnatih gnojil) pa le do 150 kg na hektar. Te po možnosti posupamo v dveh obrokih, pri krompirju je najbolje pognojiti 1/2 ob saditvi, ostalo pa pred osipanjem. Nitrofoskal posujete 400 kg ob saditvi in dodajte še 100 kg superfosfata in 120 kg kalijske soli.

Anneni dušik in nitrofoskal trosite in dobro zabranjte še pred setvijo, ostala gnojila lahko trosite tudi ob setvi, a težo topiljive posušte že prej.

Zgoraj navedene količine so najprimernejše za srednje gnojeno zemljišče, zato vzemite za dobro zemljo manj, za močno izčrpano pa nekaj več od nakazanih količin. Posebno previdni boste pri uporabi dušičnatih gnojil. Zitom, ki so sejana za močno gnojenimi okopavanimi ali v deteljišča, trošite samo fosfora in kalijske gnojila, aka bi pa bili posvetki šibki, vsed neugodne zime ali kasne setve, dodajte tem še 50–100 kg lahko topiljivih dušičnatih gnojil v dveh obrokih. Samih dušičnatih gnojil zitom ne smemo trositi, ker bi jih zaradi enostranskega gnojenja zlasti v vlažnejših letih lah-

ko uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega in rja. Zato žitu ne dajte več ko 100 kg dušičnatih gnojil. Sibkem deteljiščem zabranjate v začetku rasti 400 kg razklejene kostne moke ali Tomaževe žlindre ali 300 kg superfosfata in 200 kg kalijske soli na hektar. Zato hranivo vam bo detelja zelo hvaležna z obilom košnje. Krompirju dajte fosfor v superfosfat, nitrofoskal ali »kas-u« v že zgoraj navedenem razmerju.

Popolnoma pravilno pa bomo mogli dodačati hraniila našim zemljiščem, ko bodo vsa preizkušena in bomo točno dognali, koliko in katerih snovi jim primanjkuje.

Kako bomo pa ravnali, da bo umetni gnoj le dopolnilo na-

ravnemu, da bomo prišli tudi z gnojenjem v nekak kolobar?

Gre tu predvsem za gnojenje travnikov, katerih samo z umetnimi gnojili ne moremo veliko

izboljšati, dobiti morajo sprstenine, to pa s kompostom in hlevskim gnojem. Ker zadnji zadostuje komaj za orno zemljo, ga bomo nadomestili z umetnimi gnojili, to pa predvsem pri žitih, sejanih v deteljišču in za okopavanimi, ki so bile gnojene s hlevskim gnojem. Eno tretjino nakazanih količin potrošimo jeseni, ostale pa spomlad.

Na opisani način lahko priznemo vsako leto nekaj hlevskega gnoja za del travnikov.

Če pa uničili polega

Lepi uspehi LJ na Jesenicah

Z reorganizacijo bivšega SKUD »Tone Cufar« v delavsko prosvetno društvo »Svoboda« je prišla tudi jeseniška Ljudska univerza do prvega izraza. Že lansko leto je imela redna tečenska predavanja, na katerih so predavali priznani domači in ljubljanski predavatelji. V lanskem letu je bilo 21 predavanje s povprečno udeležbo 110 poslušalcev, skupno pa je obiskalo predavanja 2315 ljudi.

Predavanja Ljudske univerze v letosni sezoni pa je otvoril član CK ZKS tov. Ivan Regent, ki je govoril o tržaškem vprašanju. Sledilo je strokovno predavanje znanega slovenskega športnika prof. D. Ulaga, ki je govoril o osvojitvi najvišje gore na svetu. Predavanju, ki je bilo opremljeno s slikami na epidioskopu, je z izrednim zanimanjem sledilo nad 400 poslušalcev. Ing. Milan Marolt je govoril o francoski težki industriji v Alzacija in Loreni, prof. Anica Primožič pa o vtiših iz Londona. Zadnje predavanje je imel zopet profesor Drago Ulaga, ki je ob slikah in filmu o smuških poletih v Obersdorfu, seznanil občinstvo s smučanjem nekoč in danes. Tudi za to predavanje je bilo izredno zanimanje in dvorana doma »Svobode« je bila polno zasedena. Nadvse razveseljivo pa je dejstvo, da je bilo med poslušalci veliko mladine.

Poleg rednih tedenskih predavanj pa je jeseniška ljudska univerza organizirala v letosnjem letu tudi jezikovne tečaje za angleščino, francoščino in nemščino. Obiskuje jih nad 100 Jeseničanov. Tečaji bodo trajali do konca šolskega leta, s pričetkom prihodnjega šolskega leta pa bodo ponovno organizirani. Delo jeseniške ljudske univerze je brez dvoma velikopotezno, saj prekaša s svojimi uspehi ostale Ljudske univerze v Sloveniji.

Iz Kamnika

Na ljudski univerzi je zvezni poslanec tov. Tomo Brejc predaval o naših izseljenicah v zapadnih evropskih državah. Poslušalci so z zanimanjem spremljali njegovo predavanje.

Kamniška »Solidarnost« je kar glo priti do takih prekinitev pridno začela svojo letošnjo delovnega poleta. Ne smeji bi gledališko sezono in je z obema dopustiti, da propade inicijativa uprizoritvama doživelja lepe uspehe. Posebno razveseljivo je, da so želi priznanje domači igralci, ker je na kamniškem odru gostovala tudi ljubljanska opera z »Gorenjskim slavčkom« in »Vragom na vasi«, ljubljanska Drama pa s »Pygmalionom«. Konec decembra je gostovalo v Kamniku tudi mlađinsko kulturno-umetniško društvo »Kajuh« z izbranim programom harmonikarskega zborja in folklorne skupine. Z novoletnim veseljem smo uspešno zaključili lansko leto, v novem letu pa je v lepi dvorani kulturnega doma »Kamnik« začelo redno poslovati novo kinopodjetje.

Kamniška »Solidarnost« je očvidno nekoliko popustila. Predvidena »Gospa ministrica« do srede januarja ni prišla na repertoar, naslednja igra pa je še tudi v študiju. To ni krivda od bora, čeprav manjka vzpodobe, ki bi režiserje navajala k uspešnejšemu delu. »Ozko grlo« so namreč režiserji, kajti igralci imajo dovolj in množično jih je, ki sedaj nimajo niti možnosti aktivno sodelovati. Druga stvar pa je enotnost in trden program, kajti če bi vsi stremljali k uresničitvi trdnega enotnega programa, ne bi mo-

Skrb za kulturni napredok

Delo »Svobode« v Domžalah v preteklem letu

Svoboda v Domžalah je bila program. »Svoboda« je sodelovala pri raznih prireditvah. Ob prviki, ko so v Domžalah gostovali pevski zbori iz Črtež in cone A. je domžalska Svoboda prevezela celotno organizacijo. Gostje so bili prav zadovoljni.

V Domžalah tudi na najmlajše pevce ni pozabila. Pionirji so priredili pet samostojnih koncertov, ki so lepo uspeli.

Tudi Prešernova knjižnica v Domžalah prav lepo napreduje. Bralcji si prav pridno izposojajo knjige. Knjižnica nabavlja sprostite vse knjige, ki izdejo. Zaradi prizadovanja tov. Privškove posluje zelo vzorno.

V preteklem letu je bil obnovljen gledališki oder. Na njem so namestili mostovže, zavesne, izboljšali električno napeljavter nabavili in preslikali najnujnejše kulise.

Ško kolono tridesetih mož. Sovražnik je najprej odgovoril z močnim ognjem, kasneje pa se je umaknil, misleč, da je padel v partizansko zasedo.

Pomlad.

Spomladi leta 1944, ko so bile že po vsej Jugoslaviji formirane brigade in divizije, je bil položaj na Gorenjskem še vedno tak, da so partizani z golimi rokami odvzemali okupatorju puške in mitraljeze. Ustanovljeni bataljoni so bili v večini primerov še vedno razbiti v četice, ki so stale na braniku domovine. Planinski teren ni dovoljeval prevleke koncentracije enot, ki so se zbrale le ob večjih skupnih akcijah. V prvi polovici meseca marca je odred doživel mnogo večjih in manjših borb, saj je prišel najmanj vsak drugi dan v stik s sovražnikom.

1. marca je kar 80 sovražnikov prodrla na področje III. bataljona pod Stol. Bataljon je bil prepozno obveščen, da bi Nemci pri napredovanju napadel. Zato jih je pri povratku pričakal na vseh prelazih. Več zased je v dolini Završnice udarilo po sovražniku, ki se je panjeno razbežal.

25. februarja je padel politkomisar prve čete I. bataljona, oborožen s puško sam napadel nem-

OBRAZI IN POJAVI

Protekcija

Dolgo ju že nisem videl, šele pred kratkim spet. Sta simpatičen zakonski par, toda malce nesrečen. On je že nekaj mesecev v bolnici, ona pa živi od dela moževgega bolniškega prejemka. Seveda ne živita v obilju. Vsak dinar morata skrbno obrniti, preden ga potrošita za to ali ono. Bolezen zahteva mnogo denarja.

Imata tudi težave s socialnim zavarovanjem. Malo je upokojencev, ki s socialnim zavarovanjem nimajo težav. To res ne bi bi zaslužilo tehle vrstic, če njune težave ne bi bile posebne narave. Gre namreč za naš »priljubljeni« pojav, ki ga poznamo pod imenom birokracija. Že tri mesece čakata na rešitev neke prošnje za dodelitev pokojnine z ozirom na trajanje sodelovanja v narodnoosvobodilnem boju. Ker je prošenj mnogo in jih ne morejo reševati dovolj hitro, jih kar numerirajo in nosilcu povedo, kdaj bo prišel na vrsto, da ne bi hodil zastonj spraševat.

Tako se je zgodilo tudi njima. Preden sem ju srečal, je bila na vrsti že številka 259. Njuna številka je 260. Od takrat sta pretekla že dva meseca. Rešitve še niti. Tudi ni nobenega odgovora.

Kako to? Jasno! Njuno številko so obšli, ker imajo druge številke »prioritet«, ker imajo njihovi podpisniki zvezze, dobra prijateljstva in so sploh važnejši. Ona dava, ki nimata prioritete, bosta morala še malo čakati.

Nekoč so pisarniške šablone mnogo bolj odločale o ljudeh; pri službah, prenestivah, povišanjih, plačah itd. Danes vse bolj odloča tu svobodna ponudba in povpraševanje, razpisi, konkurzi itd. — vse to v okviru zakonskih določb. Napisal sem »vse bolj«, zakaj to še ne velja povsem. Nekaterim, ki so bili včasih navajeni pisarniškega izbiranja in sklepanja, novi načini niso všeč. Kako naj bi jim bili, ko pa tako nikam ne prideš, »zakaj smo se pa končno borili« itd. Vse tisto, kar je prej opravljala birokracija po svojih tedaj zakonitih poteh, bi danes radi dosegli po svojih nezakonitih kanalih, preko poznanstev, zvez, stricev in podobnih prilastnih važnosti in zasluznosti.

Nek funkcionar mi je še pred dnevi dejal z obžalovanjem:

— Veš kaj? Najmanj 30 odstotkov svojega časa porabim za same intervencije. Ljudje prihajajo k meni in mi pripovedujejo o tem, kako jih kje zapostavljajo, ker dajo prednost drugim. Pri tej protekciji, ki je zavladala že vsepovsod, človek kratkomalo ne more drugače, kakor da izkoristi svoje zveze in vpliv ter posreduje za tiste, ki se jim godi krivica.

Seveda ne gre za krivico. Njegovim štecenjem seveda nihče ne odreka pravice, le drugim dajejo prednost. Prav je, da se prijatelj zgraža nad tem. Toda, ali je prav, da tako pogosto intervenira? Ali s tem tudi sam ne ustvarja protekcijo?

ABC

GORENJSKI PIONIR

Dragi pionirji!

Gotovo ste že hudi name, ker nijo vse kosti in le malo je se toliko časa nisem prav nič manjkalo, da si nisem zlomil noge. Jezil sem se, pa so mi se potepal po naši Gorenjski. Veliko krajev sem obiskal. Bil sem priča vašemu novoletnemu veselju in še jaz sem se kar za deset let pomladil. V Kraju sem si ogledal Trnuljčico in še Vesno, naš novi slovenski film, sem videl.

V naslednjih dneh pa sem se pridružil našim smučarjem in mahnilni smo jo proti Veliki planini nad Kamnikom. Smuči sem odložil kar na žičnico, da sem potem laže hodil. Družbo so mi delali pionirji. Mislim sem, da bom srečal tudi Keka, pa jo je gotovo spet pobral na Krvavec. Vsaš kranjski pionirji so mi zadnjih pisali.

Le poboljšajte se, smučajte se in sankajte, pa tudi na učenje ne pozabite! Veliko zimskega veselja vam želi

vaš Kosobrin.

OBISK V JESENJSKI ZELEZARNI

V nedeljo, 27. decembra 1953 zjutraj, smo se zbrali na postaji v Kranju. Kmalu je prišel vlak in polni pričakovanja smo se odpeljali proti Jesenjam. Naša premraženost se je v toplih vagonih hitro otajala. V medsebojnem pripovedovanju nam je kmalu minil čas.

Po prihodu na cilj smo se takoj napotili proti železarni. Že od daleč nas je pozdravilo močno dvigalo, v mehki pred nami pa se je dvigala kopica dimnikov. Pogovorili smo se o vsem mogočem. Koliko je visok bližnji dimnik, če bi prile-

zel na vrh in podobne stvari. Medtem smo prispele do tovarne.

V spremstvu inženirja smo odšli po obratu. Najbolj nas je zanimal plavž. Prišli smo ravno v čas, ko so delavci spustili železo. Kakor voda je teklo v pripravljene kalupe. Od tam pa ga je potem odnašalo stran. Zanimanja vredna so bila tudi velika dvigala. Nekatera imajo nosilnost do 25 ton. Seveda s tem še ni bilo konec našega obhoda. Tudi šest Siemensovih peči smo si ogledali.

Delavci so bili z nami zelo prijazni. Kar smo jih vprašali, so nam radi razkazali in nas poučili. Žal je bila tisti dan nedelja, zato niso obravovali vsi stroji. Po dobrih dveh urah smo se poslovili od prijaznega vodnika in jo mahnil proti Javorniku. Po ogledu Javornika pa smo se ustavili v bližnji gostilni, da smo si, kakor pravimo, »privzeli dušo«. Cež kaže uro je naš vlak že sopal proti Kranju.

Lado Vran

Dopisujte
▼ "Glas Gorenjske"

IVO PORENTA - VOJKO

NA POTI V SVOBODO

6. februarja so odšli na pot komandant, načelnik štaba in referent za zvezne. Po preteklih treh tednov je prešel Savo še ostali štab, samo namestnik komandanta Igor Savski je ostal na starem mestu v pomoč enotam na tem terenu.

Zaradi preizkušene partizanske taktike (hitri premiki in nenadni udarci po sovražniku) Nemci našim silam niso mogli prizadeti občutnih izgub.

Ofenzivnost gorenjskih bataljonov kljub zimi in snegu ni popustila. Napadali so sovražne postojanke, čistili teren in uničevali prometne zvezne. Obseg premikov je skoraj neverjeten: danes je bataljon napadel v Poljanski dolini, jutri že pri Bledu, zvezni pod Stolom in zjutraj pri Cerkljah. Borbenost odreda je z vsakim danom rasta, sovražnik pa je imel vse večje žrtve. Preveč je bilo sijajnih borb in zmag Gorenjskega odreda, da bi jih lahko v stavku, ki ima namen samo obnoviti spomine na slavne dni, omenil. In vendar je bilo teh uspehov toliko, da človek nehoti pomisliti, kako so le Nemci vzdružili.

25. februarja je padel politkomisar prve čete I. bataljona, oborožen s puško sam napadel nem-

8. marca je patrola druge čete I. bataljona napadla pri vasi Breznica na blegaški cesti močne nemške sile. Med ostro in taktično borbo vedenje borbo so jih nagnali v beg. Po prvem presenečenju so se Nemci zbrali in jurišali na položaj maloštevilnih partizanov, ki pa so z vztrajno borbo in izredno hrabrostjo prisili sovražnika k umiku.

14. marca napade druga minerska četa močno utrjeno hišo priseljenega Nemca Matersdorferja na Lancovem pri Radovljici. Po kratkem boju so hišo zavzeli in pri tem zaplenili en mitraljez in sedem polnih nabojnikov, brzostrelko, puško, pet ročnih granat, devet raket s pištojo in deset zavojevskih municij za pištolo. Iste dne napade tretji vojnikske čete pri Gorjaju nemško orožniško patrolo in pri tem ubije štiri Nemce, dva pa rani.

15. marec: Patrola I. bataljona počačena s članji VOS vdere v močno zastraženo Skofjo Loko, s ciljem, da razbijte sestanek belogradističnih organizatorjev, ki so prav ob istem času zborovali. Ob močnih zasedah, postavljenih na Glavnem trgu ter ob blokadi poslopja Gestapo pa so zasedli zgradbo, kjer so imeli belogradistični organizatorji sestanek. Od dvajset prisotnih belogradističnih kolodovij so jih v borbi ubili devet, sami pa so imeli le enega ranjenega.

16. marca je napadlo II. bataljon v bližini Stefanie gore kakih 160 sovražnih vojakov. Napad je bil taktično zelo dobro zamislen, saj je bil istočasno izveden z dveh strani in podprt z artillerijo. Bataljon je smelo sprejel borbo in pri tem ubil devet sovražnikov, toda na pologu nihče ni mogel vzdržati vsled vse hujšega povskega ognja.

21. marca je bila 2. minera četa obveščena, da sovražnik se ni nezaščiten prebivalce vasi Lančovo pri Radovljici. Nemci so pet družin že od-

peljali, ko pa so opazili, da se vasi bližajo partizani, so zbežali in ostale, ki so se že pripravljali za internacijo, pustili na domovih. Samo dva dni kasneje napade prva četa I. bataljona koleno graničarjev in belogradistov v Poljanski dolini. Pri vasi Zminec ubije tri sovražnike, jih več rani, ostale pa razkropi in požene čez Soro v gozdove pod Sv. Lovrenc. Tri dni kasneje začne III. bataljon tovarno verig v Lesach, ki je izdeloval oklepne plošče za nemške tanke, dne 29. marca pa isti bataljon odvije vijke na železniški progi med postajama Lesce-Zirovica. Vlak, ki je zavozil med prestavljene tračnice se je prevrnil in škoda je bila precejšnja.

Proti koncu meseca je sovražnikova aktivnost prenehala. Ofenzivnost je popustila in nemška komanda se je očitno utrudila. Ta čas so bataljoni izrabili za mobilizacijo in so samo v marcu mobilizirali 845 novih borcev, obenem pa je bilo storjeno vse, da bi se borce po hudi zimskih mesecih čimprej opomogli in pripravili na nove ofenzivne akcije. Moštvo se je zdaj posvetilo teoretičnemu vojaškemu poučku in političnemu študiju. Življenje v v taborskih je bilo živahno; eni so čistili orožje, drugi spet čitali razno literaturo ali pisali članke za časopis mitralješke čete II. bataljona napisali.

— 28. marec... Sinoč smo dolgo peli v zvezdnato noč... V šotoru nisem mogel dolgo zaspasti. Na dušo mi je legla otočnost, neko daljno, silno hrepeneњe. Hrepeneњe po svobodni domovini, sreči naših ljudi.

Pozno je že. Na ognju pokajo smrekova drva in me uspavajo.

(Dalje prihodnj.)

Jesenički hokejisti so pripravljeni za državno prvenstvo

Med Mežakljo in Črnim vrhom je zadostni snega in še mnogo več mraza, zato so posebno marljivi in vztrajni pri svojem delu mladi hokejisti, ki so že lanskoto odločno posegli v boj za republiško prvenstvo in Ljubljani resno ogrožali večletni primat. Kljub temu, da igrajo hokej na Jesenicih komaj nekaj let, so v teh letih dosegli lepe rezultate.

Poleti so si sami zgradili umetno drsališče z ledarno. Kljub temu, da ledarna še ne obratuje brezhibno in umetno drsališče še ni v redu — hokejisti niso prekrižali rok. Marlivo so delali in tudi trenirali.

V zadnjih tekma, ki so bile odigrane v tej sezoni na Jesenicih, so pokazali veliko voljo do zmage in so z vsakim nasprotnikom zaigrali z vso resnostjo. Kljub temu, da proti močnejšim nasprotnikom niso uspeli, igra in tehnika od tekme do tekme napredujejo. Zadnjo igro, ki so jo odigrali proti zagrebški Mladosti, močno ojačeni z najboljšimi igralci Zagreba, so jesenički hokejisti odigrali v pravem mojstrskem stilu, ki da slutti, da bodo tudi na blžnjem državnem prvenstvu lahko odlično posegli v boj za najboljša mesta.

Prejšnjo soboto so Jeseničani igrali s »Kladivarem« iz Celja. To je bila prva hokejska tekma za letošnje državno prvenstvo. Nadvse razveseljivo je, da je mladi Valentar, ki je komaj začel igrati hokej, že kandidat za sestavo drž. hokejske reprezentance. Njemu pa bodo v naj-

bližjem času sledili tudi drugi mladi in veliko obetajoči hokejisti z Jesenic, treba jim je samo več resnosti, hitrosti in tehnik.

V prvih tekma so Jeseničani že dosegli prve zmage. Sredi Ljubljane so premagali eno najmočnejših moštov v državi »Ljubljano« s sicer tesnim rezultatom, pa vendar zato uspeh nič manjši. V drugi tekmi pa so premagali celjskega Kladivarja z 9:0. Jeseničani imajo po prvih tekma sodeč veliko upanja, da se plasirajo v finale drž. prvenstva, kar bo zanje črna in žalostna. Borba za oblast, nihanje med vaškim motocem in služba interesom klerikalizma so pojavi, ki to zgodovino kažejo tudi z druge strani. Toda vedno se je pokazalo, da je resnični gasilac pristaš svoje organizacije zaradi pravljenoosti, pomagati bližnjemu v največji sili. Taki ljudje so ustvarililik gasilca, ustvarili so temelj naši organizaciji.

Sindikalno športno društvo Kamnik je v nedeljo na prvih smučnih tekma preizkusilo svoje tekmovalce, ki bodo prihodnji teden sodelovali na podvezem prvenstvu. Odzvalo se jih je lepo število. Pionirji so tekli na 1½ km, mladinci na 5 km, člani pa na 9 km dolgi proggi, ki je vodila mimo Košč in Stolnika v dolino Tunjščice. Start in cilj sta bila pred kulturnim domom, kar je bilo za tekmovalce zelo ugodno, saj jim je podjetje Kamnik dalo na razpolago zakurjene prostore v svojem domu. Tekmovalci so dobro prebili prvo preizkušnjo, zato upamo, da bodo na tekma Kamnik častno zastopali. Tudi novo skakalnico so naši skakalci že preizkusili. Otvoritev bo zdržana z velikimi skakalnimi tekmani 24. t. m. Tako bo tudi tekmovanje med sindikalnimi podružnicami naših tovarn.

Sankanje - razvedrilo delovnih ljudi

Da bi se sankanje še bolj poživilo in da bi se delovni ljudje še bolj razvedrili, je sindikalna organizacija v Zelezarski organizirala meodobratne sankaske tekme na 3 km dolgi progi iz Rovt do Jesenice. Delavci so se radi in v velikem številu odzvali temu povabilu. Posamezni obrati jeseničke žezarne so že imeli sankaske tekme. Vse te tekme so v okviru II. Gorenjskega zimskošportnega tedna. V programu te male gorenjske olimpijade je vsega skupaj preko 80 različnih zimskošportnih disciplin, tekmujejo pionirji, mladinci in mladinke, člani in članice poleg njih pa tudi izredno veliko ljubiteljev snega. Posamezni obrati so dali na sankaske tekme tudi po 100 in več tekmovalcev. Tekmovalci tekmujejo posamič ali v dvojih.

Prvi so imeli svoje sankaske tekme vajenci metalurške šole in slušatelji metalurškega delavskega tehnikuma, za njimi delaveci mehanične delavnice, seveda pa niso hoteli zaostati delaveci elektroteči, prometa, martinare, predelovalnih obratov itd. Prav vsi so se hoteli razvedriti na sankanju in počasiti, da ne znajo samo vlivati grodila in jekla, da ne znajo valjati samo profilov, temveč da znajo tudi tekmovati na sa-

V Kranju bo kmalu novo strelišče

Zakaj je strelištvo v Kranju tako šibko in neorganizirano prav v zadnjih mesecih, je lahko ugotoviti, saj odbor SD »Ivo Slavec-Joki« Kranj skoraj celo leto ni imel svoje seje, niti ni pokazal najmanjšega zanimanja za člane, ki smo samo plačevali članarinu. Temu bo treba napraviti konec!

Prav zaradi tega se je na pobudo tov. Tineta Kokalja, Francske Likozarja in še večjega števila doberih in aktivnih strelec formiral odbor z nalogo, da pozavi delo v streški organizaciji in uredi zgraditev potrebnega strelišča.

Novi odbor je resno prikel za delo, saj so vse predpriprave v tem. Poudariti je treba, da so oblastni organi nudili veliko pomoč in zagotovili finančna sredstva za zgraditev novega strelišča.

Odbor je na svoji seji razpravljal o reorganizaciji SD »Ivo Slavec-Joki«. Ustanovili bodo samostojne streške družine. Novoustanovljene SD bodo v začetku leta 1954 izvolile mestno vodstvo, ki bo nadaljnji organizator strelištva.

GASILSKI KOTIČEK

Vsem prostovoljnim gasilskim društvom

OBČNI ZBORI:

Po sklepu štaba brigade in odobrenju sektorskih konferenc bodo občni zbori:

24. januarja 1954 ob 9. uri pri PGD: Sorica, Zalog, Železniki, Rudno, Poljane, Gorenja vas, Hotavlje, Sv. Ana, Sv. Katarina, Predilnica Tržič, Ljubljana.

24. januarja 1954 ob 14. uri PGD: Selca, Bukovica, Stara Loka, Virmaše, Zminec, Trebelja, Dobrava, Ziri, Tržička Blistrica, Leše, Kovor.

31. januarja 1954 ob 9. uri PGD: Zaleg, Lahovče, Zg. Brnik, Sp. Brnik, Jezersko, Kocika, Visoko, Primskovo, Križe, Lj. RUNO, Podbrezje.

31. januarja 1954 ob 13. uri PGD: Britof, Predosje, Suha, Preddvor.

Ob občnih zborih gasilskih društev

Gasilci stopajo v novo leto 1954 s pripravami na občne zbrane svojih osnovnih organizacij, ki so letos precej obsežne. Triletna mandatna doba sedanjih odborov je pretekla in v obeh bodo tudi nova vodstva. To je za organizacijo izredno pomemben dogodek. Ob tej priliki želim pokazati na te zbrane s splošne družbeno-politične strani. Organizacija prostovoljnega gasilstva ima posebno v našem okraju močno tradicijo. To pomeni, da je ta organizacija ves čas svojega obstoja moralno izpolnjevala svojo osnovno nalogo, morala je služiti ljudstvu, če se je hotela obdržati. Ta zgodovina pa ni vedno samo bela, v premogih organizacijah je dolga leta tudi zelo črna in žalostna. Borba za oblast, nihanje med vaškim motocem in služba interesom klerikalizma so pojavi, ki to zgodovino kažejo tudi z druge strani. Toda vedno se je pokazalo, da je resnični gasilac pristaš svoje organizacije zaradi pravljenoosti, pomagati bližnjemu v največji sili. Taki ljudje so ustvarili lik gasilca, ustvarili so temelj naši organizaciji.

Večina našega predvremenega članstva je sodelovala v vsej ljudski borbi za osvoboditev domovine. Po osvoboditvi so bili zabeleženi sijajni uspehi naše organizacije. Spomnimo se na I. gasilski festival kranjskega okraja v letu 1951 in druge uspehe nastope. Gasilci so pokazali svojo zavest ob vseh akcijah naših množičnih organizacij.

Ponovno moram poudariti, da je dolžnost gasilcev tudi, da povedo svoje probleme in se ne ustrašijo kritike. Dolžnost organizacij SZDL pa je, da vodijo račune o delu in politični aktivnosti društva. To nas mora nujno pripeljati do tega, da gasilci ne bodo s peterokrakimi zvezdami na kapah hodili v cerkev in tudi drugače priejeli razne blagoslovitve brizgal in podobno. Tudi iz svojih domov naj društva odstranijo napise, ki nimajo nič skupnega s stvarnim življenjem in delom naše organizacije. Res je, da so tak primeri več ali manj osamljeni, vendar je treba vedeti, da so

vražnik na temelju svoje parole o nepolitičnosti gasilskih organizacij še vedno skuša tu in tam kovati svoj kapital, četudi z minimalnim uspehom.

Naloge množičnih organizacij so letos še prav posebno važne, ker se bodo vse povsod volili novi upravni odbori in drugi društveni organi. Gre za bodoča tri leta in ne smo nam biti vseeno, kdo bo vodil društva. To poudarjam zaradi tega, ker marsikje zopet razmišljajo, kje bi dobili veljaka, ki bi zaradi

svojega posebnega nastopa ali premoženja lahko postal predsednik društva. Drugje prehajajo v staro napako, naj bodo izvoljeni kar »sta starci«, tretji pa ne pustijo naprej mladim izolanim kadrom. Mi vsi si moramo zato prizadevati, da vodstvo naših društev ne bo prišlo nikjer v roke »simenitejšim«, temveč, da se bodo volili predsedniki samo po stvarno dokazanem delu, po ugledu zradi delovnih uspehov, delovne volje in naprednih stremljenj.

(Konec prihodnjic)

OBJAVE • SPOREDI • OGLASI

DEZURNA SLUŽBA

Dežurno zdravniško službo na območju obč. ljudskega odbora mestne občine Jesenice ima od 15. do 22. jan. dr. Rosenstein Stanka. — Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure. Po tej uri bo zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami.

GLEDALISCE

Prešernovo gledališče Kranj Nedelja, 17. jan. ob 18. uri — Grimm-Skufca: Trnuljčica. — Izven.

Sreda, 20. jan. ob 16. uri — Grimm-Skufca: Trnuljčica. — Izven.

Petak, 22. jan. ob 16. uri — Grimm-Skufca: Trnuljčica. — Izven.

KINO

Kino »Storžič«, Kranj: od 14. do 18. januarja amer. film »Plavajoče gledališče«, od 19. do 21. januarja amer. film »Trinajst pismo«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16. in 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldan je matineja ob 10. uri, cena za odrasle 20 din — za otroke 10 din. Opozorjam obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so zabranjene mladini.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 16. in 17. januarja ital. film »Kako sem odkril Ameriko«. Predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. uri. Matineja v nedeljo, 24. januarja ob 8.30 uri »Ivanhoe«, ob 10. uri »Pet prstov«.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 16. in 17. januarja ital. film »Kako sem odkril Ameriko«. Predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. uri. Predstava bodo vsak dan ob 16., 18. in 20. ur. v nedeljah ob 10., 12. in 14. ure. Opozorjam obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so zabranjene mladini.

Zdanes opozarjam Jesenice, da bo od 30. januarja od 3. februarja kino »Radio« predvajal slovenski film »Vesna«. Predstave bodo vsak dan ob 16., 18. in 20. ur. predprodaja vstopnic pa vsako dopolne ob 9. do 11. ure in popolne dve uri pred predstavo.

Kino »Plavž«, Jesenice: od 15. do 18. januarja amer. film »Krvna osvet«. — Predstave vsak dan ob 19. do 21. ameriški film »Ob veliki ločnici«. — Predstave vsak dan ob 18. uri, v sredo in soboto ob 18. in 20. ur. v nedeljo ob 16., 18. in 20. ur. Vsako nedeljo dopoldan je matineja ob 10. uri, cena za odrasle 20 din — za otroke 10 din. Opozorjam obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so zabranjene mladini.

Kino Kor. Bela — Javornik: od 15. do 17. januarja ameriški film »Hiša na 92. cesti«. Predstave v petek in soboto ob 17. in 19. uri, v nedeljo ob 10., 12. in 14. ur. Cena za mladinske predstave za odrasle je 20. din, za mladino 10 din. Opozorjam obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so mladini zabranjene.

MALI OGLASI

Denarnico, izgubljeno na vlaiku iz Ljubljane v Tržič 13. I. 1954, prosim, vrnil na upravo lista.

Prodam 6 metrov suhih bukovih drv. — Jakob Cotelj, Leše 11 pod Sporn.

Prodam posteljo in nočno omarico za din 3.500. — Huje 4.

Smuči in sanke kupite najugodnejše pri Dolenc, kolarstvo, Stražišče 94.

Prodam dobro ohranjen klapir. Jože Semen, Kranj, Tomšičeva 21.

Prodam moderno kombinirano kuhiško pohištvo in moško športno kolo. Naslov v upravi.

Tehnico, tri kilogramsko na reguliranje — brez uteži, prosič, Kranj, Savski breg 8.

Na poveljniška mesta pa pridejo ljudje, ki so zanje spobni. Mi imamo danes izbrane kadre in ti so prvi poklicani delati na teh mestih. Gasilstvo se razvija, uvajajo nova sredstva za gašenje, ki jih nudi moderna tehnika, zato morati vsak gasilec v prvi vrsti mojster svojega orodja, svje je opreme. Zato tudi volitve pre tradiciji niso več v interesu organizacije.

(Konec prihodnjic)

Naslov v upravi lista.

Za vodstvo potovanega urada izčemo sposobnega usluženca z znanjem vsaj dveh tujih jezikov. Istočasno bo opravljal tudi posle tajnika Turističnega društva.

Pogoji ugodni. Pismene ponudbe poslati na Turistično društvo Kranj.

OBJAVI

Vsi zasebni davčni zavezanci, ki so imeli v letu 1953 kakršnoli dohodek iz obrti, od zgradb ali zemlji, iz poklicev in imovinskih predmetov ali pravico, so dolžni, da najkasneje do 31. januarja 1954 vložijo davčno prijavo z vsemi potrebnimi prilogami, iz katerih mora biti razvidna večina prometa in tistega dohodka v letu 1953.

Kmečna gospodarstva ne vlagajo prijav.

Vse davčne zavezance, predvsem obrtnike opozarjam, da prijave v vseh rubrikah točno izpolnijo ter posebej izkažejo število tuje delovne sile. Za vajence je navesti leto njihova učne dobe.

Takšni obrazci se dobe LOMO, upravi za dohodke, soba št. 11 in se izpolnjevajo ravno tam oddaja.

Ljudski odbor meste občine Jesenice,

Oddelek za gospodarstvo

Uprava za ceste LRS — Tehnična sekcijs Ljubljana, razpisuje službenia mesta stalnih cestarjev na sledenih cestnik odsekih:

Na cesti II/328 ods. štev. 6 Hotič od km 19.75

OSEMLETNI REŠITELJ

Michael Cheasman, osemletni deček iz nekega mesteca v Angliji, je zapazil v stanovanju ogenj. Kljub temu, da je plamen zajel že skoraj celo stanovanje, je vendar iz plamenov rešil najprej svojega brata Billja in nato še osemnajstmesecno sestrico Lindo. Potem pa je tekel k sosedom po pomoč. Ljudem je uspelo ogenj lokalizirati, nato pa so gasili preprečili nadaljnjo škodo. Sele potem je mladi Michael šel v bolnico, da so mu obvezali opečene roke.

SVEDSKI ŠKOF OBSOJEN

Škofa švedske državne cerkve Adolfa Viktorja Helderja je sodišče v Upsali proglašilo za krivega zaradi klevetanja svojih kolegov. Zaradi tega je bil zamenjan s svojega položaja. V preiskavi in na obravnavi so kot dokaz pokazali klevetniška pisma, ki jih je bivši škof pisal proti svojim kolegom — kandidatom za škofa. Na ta način je hotel preprečiti njihovo izvolitev. Pismo je pisal na pisalnem stroju, ki ga je kasneje, da bi zabrisal sled, popolnoma uničil. Ta škandal, ki ga je povzročil visok cerkven dostenjstenik, je sprožil na Svedskem pravo senzacijo. Helder je bil profesor praktične teologije na univerzi v Upsali.

ROJSTVO SPAČKA V BRAZILIJI

Po vseh pariških »Combata«, je sredi decembra v Belo Horizonte neka Braziljanka rodila spačka, ženskega spola, ki ima dve glavi, tri noge in štiri roke. Novorojenček je pod stalnim zdravniškim nadzorstvom v bolnici São Vicente.

Z radijskim pregledom so ugotovili, da ima spaček dve srce in dva dihalna sistema in samo en sistem za prebavo. Mati tega deteta, Heralda Franciska de Jesus je stara 26 let. Pred tem je že rodila štiri normalne otroke.

PRI NAS NA PLATNU

IVANHOE

Film, izdelan po romanu W. Scotta prikazuje Anglijo v 13. stoletju. Režiser Richard Thorpe je za glavne vloge izbral Roberta Taylorja, Elisabeth Taylor, Joan Fonten in Georga Sandera. Film je živ prikaz borbe med Normani in Saksonci za nadoblast na otoku.

Vitez Ivanhoe (Robert Taylor) zbirja denar, da bi odkupil kralja Richarda Levjestrčnega, ki je padel v ujetništvo avstrijskega cesarja Leopolda, medtem ko se je vračal iz križarske vojne. Vdanost Ivanhoeja kralju Richardu, njegova ljubezen do saksonske princesse lady Roven (Joan Fonten) in prijateljstvo z lepo Judinjo Rebeko (Elisabeth Taylor), privedejo Ivanhoeja v nasprotje s princom Ivanom. Proglasijo ga za odpadnika. Ivanhoe mora biti, skriva se v gozdove. Večkrat se spusti v boj z objestimi normanskimi plemiči. Končno pregnanemu vitezu uspe, da osvobodi svojega kralja Richarda in mu vrne prestol. Prav tako reši lepo Rebeko ječe, sebi pa pridobi ljubljeno Roven.

Težko je razumljivo, komu služi ta Welson napad na Chaplina v tem trenutku, dolga leta po tem, ko je film »Gospod Verdy« bil prvič predvajan. Očitno je, da je napad preračunan, da diskreditira Chaplina v trenutku, ko se pripravlja na veliko akcijo. Wels je imel ogromno časa, da objavi svoje zahteve, vendar tega ni storil. Med svoje napade na Chaplina pa seveda meša pohvale in iz-

in zavzetje gradu Terkwištne v Angliji.

Prizor iz filma »Ivanhoe«

SKRIVNOSTNO ZIVLJENJE
WALTERJA MITTYJA

Iz vrste ameriških komedij s priljubljenim komikom Deny Keyem, je to prvi film, ki ga gleda tudi naša publike.

W. Mitty je sodelavec založniškega podjetja. Kljub temu, da je njegovo življenje težko, je velik sanjač. Enkrat je pomorski kapetan, ki se bori s tajfunom, drugič slavnii kurir, pa letalec, ki sestreljuje nacistična letala kot zajce. Tudi najde.

TRINAJSTO PISMO

Ameriški film o tajanstvenih pismih, ki jih dobivata žena kanadskega zdravnika Lorana in angleški zdravnik Pearson.

V teh pismih jima nekdo grozi zaradi tajne ljubezni. Anonimna pisma dobivajo tudi drugi prebivalci majhnega kanadskega mesta, kjer biva Loran s svojo ženo. V pismu, naslovljenem nekemu bivšemu vojaku, mu neznani pisec zagotavlja, da ima raka. Ves obupan napravi vojak samomor.

Njegova mati začne iskati pisca vse pogostejsih pisem. Po dolgih perepetijah ga končno najde.

Rini. Toda ravno v pravem času pride vaš prijatelj, stopi k šefu carinske službe, mu stisne v roko nekaj denarja in — glej čudo — pregled je takoj končan in carine vam sploh plačati ni treba. Da, prav tako je bilo tudi v Sanghaju v Kuomintanških časih. Po nekaj dneh bivanja v Manili sem spoznal, da so se čangkajške metode tu zelo udomačile.

Kako v takih razmerah živi navaden človek, si je kaj lahko predstavljati. Da bo predstava jasnejša, si oglejmo še malo Manilo. Na eni strani največje razkošje, na drugi največje beda. V centru prostorne vile, z neštetimi saloni, spremjnicami, jedilnicami itd., v predmestjih (Tondo, Ermita, Binondo itd.) pa borne, iz bencinskih sodov in bambusovih palic napravljene kolibe, v katerih se stiska tudi do 20 ljudi. Senator Avelino ima v neki manilski banki vloženih pol milijona dolarjev, zaposlen delavec pa zasluži v najboljšem primeru 15 dolarjev na mesec. Zaposlen poddarjam zato, ker je običajno okrog 40 odstotkov vseh delavcev nezaposlenih.

Položaj delovnega človeka pa slabša še cvetoča korupcija Čangkajškega tipa. Neki angleški reporter, ki je obiskal Filipince, pravi takole:

»Klub gostoljubnosti Filipincev je pot z letalom v Manilo (glavno mesto Filipinov) neprijetna in nevarna, zaradi megi in monsumskih vetrov. Zato

piti svoj položaj z ogromno večino izvoljenemu nacionalistu Masajaju. Kakšna bo bilanca tla. Toda že 5 minut po tem si njegovega širiletnega dela se spet želite, da bi klub nevarnostim kar odleteli, kajti cela truma carinikov se zažene na programu sodeč, si nihče ne vas in vašo prtljago. Vsak po more obetati bistvenega izbolj-

svoje pregleduje, zapisuje, casanja položaja.«

Velike zaloge železne rude in barvnih kovin (bakra, cinka in svinca) se sploh ne izkoristi. Tudi gozdovi, s katerimi je pokrite 57 odstotkov celotne površine, se zelo malo izkoristi. Ceprav prevladuje v njih izredno dragocen mahagonijev

popolnoma siv, globoko v sedmem desetletju svoje življenja, Charlie Chaplin po svojem želju da nesati malo ne spominja na

Chaplin bo snemal filmsko satiro o ameriškem senatorju Mc Carthyju

onega Charlja, ki se ga vsi spominjajo. Veliki umetnik je bil izgnan iz države, v kateri je desetletja delal, prisiljen da proda atelje, v katerem je ustvaril svoja velika dela in hišo, v kateri je živel. Izgubil je hrabrost in postal človeška razvalina. Tak vsej je videz, ki pa nas varja. Bolj vesel kot kdaj-koli, poln življenske sile se Charlie Chaplin pripravlja na snemanje nevega filma, v katerem bo prikazal glavnega iniciatorja borbe proti vsakomur in vsemu, kar je naprednega v Združenih državah Amerike. Prikazal bo posrednega povzročitelja njegovega izgona — senatorja Mc Carthyja.

Naslov »Mali diktator«, ki ga je Chaplin izbral za svoj novi film, ni prav nič slučajen. Niti ga ni izbral zaradi tega, ker je pred njim ustvaril film »Veliki diktator«. Prav ta naslov najbolje prikazuje duševnega Pigmeja, ki je strah in trepet Amerike, ki si domišlja, da bo morda na sledenih volitvah kandidiral za predsednika ZDA.

Morilski smeh

Med željami in njihovo uresničitvijo je velika / razdalja. Ce se bolj dokazujete, da neki človek nima prav, še vedno jih bo dovolj ostalo, ki mu bodo verjeli; če pa ga osmešite, ga boste najhitreje ugonobilis, tako je nekoč zapisal Chaplin. Veliki mojster satire in smeha je izbral ta način, da onemogoči Mc Carthyja. Kako izgledajo žrtve Chaplinove satire, nam pač najboljše prikaze »Veliki diktator«. Ze sama vest, da je Chaplin pričel pripravljanje snemana

Charlie Chaplin

V svetu filmskih zvezd

Z CETEK KONCA?

V filmskih krogih je vse, da bo Bette Davis, ena največjih igralk na svetu, nastopila v filmu z Divjega zapada »Veliki kazino«, izvala veliko začudenje. Kaj je privedlo umeščico, da bo nastopila v »kavbojki«, še ni znano. Najta odločitev pomeni začetek konca slavnne poti?

INGRID BERGMAN NA ODRU

Dramska premiera »Devica Orleanske na grmadici« je bila triumf umeščice Ingrid Bergman. Po končani predstavi ji publica veliko igralko enašnjkrat poklical pred zastor. Italijanski kritiki so pred premiero (ki je bila v Neapelju) pisali o Ingrid Bergman s precejšnjo rezerviranostjo. Niso verjeli, da bo uspela tudi na odru. Po premieri pa so tekomvali, kdo ji bo zapel večjo slavo. Samo je izjavila, da je bila predstava »Devica Orleanske« višek njene umeščike kariere.

BING CROSBY SE POSLAVLJA

Niti uspeh njegovih najnovejših filmov »Pot na mesec« in »Bell božič« ne bosta preprečila njegovega slovesa od umeščike poti. Poznani igralec in pevec bo snemal samo še en film, svojo biografijo. V tem filmu bo pel vse svoje najboljše pesmi od »Kubanakana« do arije iz »Poti na mesec«. Nato pa bo vzel slovo.

JIN KELLY JE NAŠEL SODELAVCA

Junak »Amerikanca v Parizu« Jin Kelly trdi, da je našel nekega »genialnega« igralca, ki ga bo vzel za svojega partnerja v prihodnjih filmih. Mlademu umeščiku so že zaupali glavno vlogo v baletnem filmu »Vabilo na plese«.

LEPOTICE NOĆI

V kratkem bomo sledili duhovito francosko satiro na človeške slabosti »Lepotice noći«, ki jo je režiral poznani francoski režiser René Clair. Film nam prikazuje povest siromašnega komponista, ki živi v malem provincejskem mestcu v Franciji.

Končno spozna, da je le najlepše danes. — V glavnih vlogah nastopajo: Gerardo Philippe, Martine Carol, Gina Lollobrigida in Magali Vendeuil.

Udobne pletene copate

LAHKO DAPRAVIMO SAME

Zjutraj, ko vstanemo, bomo po eno zanko. Naslednjo vrsto pletemo spet z belo volno in jih ostane samo 10, snamemo na sicer: 5 krat (8 navadno, 2 skupaj); 4 navadno; 9 krat 2 skupaj; 4 navadno; 5 krat (2 skupaj, 8 navadno); imamo še 110 pentel. Sedaj prenesemo vse zanke na tanke igle. Sledič se sedem vrst pletemo lahko eno levo in eno desno, začnemo na spodnjih strani. Nato 14 vrst delamo z belo volno isti vzorec. Nit prestržemo in z isto volno potem nanizamo iz prve vrste zadnje bele proge 110 zank na pravi strani in z istimi iglami spletemo še 13 vrstic, ki so bodo same od sebe zvile v rob.

Vzorec: 1. vrsta: vse zanke desne, ki jih vbadamo zadaj; 2. vrsta: vse leve. To ponavljamo.

Plesti pričnemo pri vrhu prstov na sledeti način: na tanje igle nanizamo 8 zank iz temnomodre volne in na koncu igle dodamo 4 nove zanke; druga vrsta: pletemo jo levo in ponovno dodamo štiri zanke. Ti dve vrsti ponovimo še enkrat. V peti vrsti dodamo 2 zanki in v šesti prav tako. To ponovimo (na igli imamo 32 zank). Sedaj lahko vzamemo belo volno. V sledičih štirih vrstah dodamo na koncu vsake po štiri zanke. Enako postopamo še pri naslednjih štirih vrstah in tako dobitimo skupno število zank 64. Sedaj nasnijemo še 16 novih, prestržemo nit in prenesemo vse pentije (80) na pomožno iglo.

Leva stran pete: pletemo na istih iglah z belo volno. Nasnijemo 8 zank, na koncu prve vrste jih dodamo še deset. Ti dve vrsti ponovimo enkrat. Slediče 4 vrste: v začetku druge in četrte vrste dodamo 4 zanke. Nato prenesemo vse pentije na pomožno iglo.

Desna stran pete: nasnijemo 8 zank. Na koncu druge vrste jih dodamo 10 in tudi dve vrsti ponovimo. Slediče 4 vrste: Na koncu 2. in 4. vrste dodamo po 4 zanke. Nato nasnijemo še 16 novih in prestržemo nit. Vse pentije s pomožnimi igli, ki jih je 168, prenesemo na eno iglo. Naslednjo vrsto pletemo s prave strani s temnomodro barvo. Slediče štiri vrste: pletemo kot običajno samo z belo volno. Naslednja vrsta: 2 desni vzamemo skupaj; 62 jih pletemo kot običajno; 4 krat (2 skupaj, naslednji dve zopet skupaj, 5 desnih); nato 2 skupaj in 64 kot običajno. Od 168 pentel jih je ostalo 157. Naslednje tri vrste: na začetku prve vrste snamemo 1 desno, sicer kot običajno. Dalje pletemo z belo volno. Slediče vrsta: 2 skupaj, 60 navadno; 4 krat (2 skupaj, 2 skupaj, 3 navadno); 2 skupaj, 2 skupaj, 62 navadno. Naslednje tri vrste pletemo kot običajno (na pravi strani desne, na spodnji leve), le v začetku prve vrste snamemo eno zanko. Potem zamenjam volno s temnomodro. Slediče vrsta: 2 skupaj, 58 navadno; 4 krat (2 skupaj, 2 skupaj, 1 navadno); 2 skupaj, 2 skupaj, 60 kot običajno. Na igli imamo še 131 pentel. Slediče 3 vrste pletemo kot običajno, le v začetku vsake vrste odvzame-

mo po eno zanko. Naslednjo vrsto pletemo spet z belo volno in jih ostane samo 10, snamemo na vsaki strani po eno in ostanek 4 zanke ravno zaključimo.

Pazljivo zlikamo vse dele čez vlažno krpo, samo 13 vrstic, ki tvorijo zvit rob, pustimo tak kot je. Nato odrežemo stopalo iz filca, ga prisijemo na platno in nato na izgotovljene copate.

Nasvet

Zarko presno maslo boste spet lahko uporabljali, če ga boste najprej dolgo časa gnetli v sveži vodi, nato pa v posodi, ki ste vanjo vili nekoliko čiste vode, in ji primešali dober ščepenec natrijevega bikarbonata, še enkrat pregnetli.

Se drugo sredstvo: presno maslo umijte in na slabem ognu počasi stopite. Brž, ko se začne kaditi, mu primešajte 15 gramov drobtin na pol kilograma masla ter pustite kuhati četrte ure. Nato vzemite čist lonec, ga prevlecite z etaminom in vlijte skozenj tekoče maslo. Hranite na hladnem in suhem prostoru.

Notranje stopalo. Na debelejših iglah nasnijemo 6 zank iz bele volne. Pletemo tako, da so desne na obeh straneh. Slediče 4 vrste: na koncu vsake vrste dodajamo po 2 zanki. Slediče 12 vrst: pletemo kot običajno, le na koncu šeste v dvanajst vrste dodamo po eno zanko. Nato delamo dvajset vrst; potem odvzamemo po eno zanko na koncu četrte in vsake naslednje osme vrste. Ostane nam 14 zank. Spet pletemo 20 vrst ravnino, nato dodamo po eno zanko na koncu desete vrste in naslednje desete vrste, dokler nam ne ostane na igli 22 pentel.

Ravno spletemo še 16 vrst nato

starješje ženske si izbirajo, nam raznih bogatašev, ki pač

odvzamemo po eno zanko na

težke ali lahke svile, žameta, tafta, čipk in sličnega. Kroji zanje so kaj različni. Najprimernejša dolžina je tričetrtinska, rokavi so dolgi, tričetrtinski, kratki, ali pa jih sploh ni; vratni izrez imajo različne oblike; bluze, oziroma zgornji deli oblik so krojeni enostavno, krila pa so široka, prilagoča, plisirana, zvončasta ali okrašena z vezenjem.

Starješje ženske si izbirajo, nam raznih bogatašev, ki pač

nimajo drugega dela, kot razka-

Dvoje zimskih oblek iz enobarvnega blaga

Moda po svetu

Spet je tu sezona koncertov, gledališča, plesov in podobnih prireditv. Obleke za take prilike se razlikujejo od vsakdanjih, predvsem v vrsti blaga, kroju in okrasu. Najpreprosteje je, če si preskrbimo obleko iz lahke volnene tkanine in enotni, temni barvi, ki jo lahko oblečemo ob vseh prilikah.

Moderne so večerne obleke iz težke ali lahke svile, žameta, tafta, čipk in sličnega. Kroji zanje so kaj različni. Najprimernejša dolžina je tričetrtinska, rokavi so dolgi, tričetrtinski, kratki, ali pa jih sploh ni; vratni izrez imajo različne oblike; bluze, oziroma zgornji deli oblik so krojeni enostavno, krila pa so široka, prilagoča, plisirana, zvončasta ali okrašena z vezenjem.

Starješje ženske si izbirajo, nam raznih bogatašev, ki pač

nimajo drugega dela, kot razka-

zele mlada dekleta pa nosijo zovati svojo toaletto. Večina pariskih žena se oblači tako, kot žene pri nas. Tudi ni med njimi velikih razlik.

Vsaka ima siv kostim, črn pulover, majhen klobuk in vendar so kljub enotnemu materialu vse tako različne med seboj. Najti znajo lasten slog. Morda dodajo ali izpremenijo le malenkost in že so dale svoji osebi poseben poudarek. To je največja umetnost.

Zelo moderen je tudi nakit. Celo izrazito športno oblečene ženske nosijo velike orientalske uhane. Okrasi so bogati in pisani. Tudi šali so skoraj neizogibni in plašča ali kostima si brez zelo svetlih, prav tako plašči.

Glavne značilnosti zadnje mesece so: enostaven krov, bogastvo barv in kvaliteta tkanic. Že je preteklo skoraj 10 let od zadnje vojne in modne hiše po svetu skušajo to izkoristiti. Vendar je to le razkošje, ki služi samo ženam raznih bogatašev, ki pač

ni le malenkost in že so dale svoji osebi poseben poudarek. To je največja umetnost.

Tla v stanovanju so iz različnih snovi. V sobah imamo povravadi parket, v kuhinjah deske, linolej ali beton. V današnjih dneh je linolej skoraj najbolj zaželen. Linolej zahteva tudi svoj način čiščenja. Nikdar ga ne smemo umivati s sodo ali ostro ščetko, ker s tem odrgnemo barvo in linolej postane hraptav. Kadar ga čistimo, je najbolje, če ga umivamo z mlačno milnico. Zmocimo pa samo majhne kose in jih sproti zbrisemo z mehko flanelasto krpo. Linolej namažemo enkrat na mesec s parketno krema in ga zdrgnemo. Če se po dolgem času preveč obrabi, ga umijemo in namažemo s terpinom. Kadar prinesemo domov nov linolej, ga za nekaj dni postavimo v topel prostor. Sele potem ga položimo na tla in ne bo se nam treba batiti, da se bo lomil.

Ploščice na tleh najprej umijemo z vročo krpo, kateri dodamo sode ali milnega prakta. Preplaknemo jih s čisto vodo in zbrisemo s suho krpo.

Plutovinasta tla v kopališčih umivamo s toplo vodo, če se pa pokažejo veli madeži, jih zbrisemo s parafinom.

Parketna tla moramo posebno negovati in čistiti. Ni dovolj, da jih vsak teden namažemo s kremon in drgnemo, edenkrat moramo tudi vse madeži. Enkrat na mesec moramo zdrgniti vse parket, ploščo za ploščico s kovinasto mrežico, pomestiti in šele potem namazati. Mazati moramo prav natanko, da se parket čim lepši sveti. Čistiti moramo tudi robe, ker se na njih zelo radu nabira nesnaga.

Tla iz desk poribamo s toplo vodo in sode. Če je dober je tudi lug, ki nam zmanjša od pranja. Vendar moramo znati ribati. Vsak kos, ki ne sme biti prevelik, najprej s krtačo in toplo vodo dobro zdrgnemo, da odstranimo vso umazanijo. Potem splaknemo s čisto vodo, ki jo moramo velikokrat premenjati. Tla obrišemo precej trdo, potem pa jih še s suho krpo zdrgnemo. Tako se bodo hitro posušila, postala bodo bela in čista.

Za kratki čas

PRI OKULISTU

Zdravnik: — Prišepetovanje ni dovoljeno!

mi je zdel nekoliko čuden, vendar ni kazalo, da misli na ženitev.

— Da bi vsaj časnikarje spravila spod nog, ko prideva v hotel!

V hotelu je inšpektor ukazal izpraznit avto in zaplenil usodni list v prijavni knjigi. Po pišavju je spoznal, da je prijavil Harry Bik.

Komaj je inšpektor King stopil v sobo, kjer se je zgodil zločin, mu je Harry z razprostrtnimi rokami stekel nasproti.

— Pozdravljen, očka! Kako se imaš? Stavim, da nisi pričakoval, da najdeš svojega sinčka v taki kaši.

Pri tem je pomežknil.

Inšpektor molča pogleda mrtvo Margo, potem Liliano in končno Harryja.

— Izpraznite sobo, poročnik!

Potem prime Harryja pod roko in ga odpelje s seboj v spalnico.

— Hvala, je rekel Harry. Zelo sem vam hvaležen, da me niste izdali. Poslušajte, pustite me odtod!

— Najprej mi razjasni vso zadevo! Kdo je ona temnolaska?

— Moja žena. Nocoj sva se poročila.

— Pustite me proč samo za pol ure!

— Si tudi ti zapleten v humor? In ona?

— Nisem, na mojo čast! Tudi moja žena je nedolžna. Pustite me proč, za božjo voljo!

Harry se je vrnil k Liliani, se ji sklonil do ušesa in ji zašepetal:

— Ne govorji, Lilian! Ne odgovarjaj nikomur, slišiš, pa naj te vprašajo karkoli! Tudi staremu, mojemu očetu ne odgovarjaj! Hitro se vrnem!

Z njim je odšla tudi tablica, ki jo je policija obesila na vrata: Prepovedan vstop — Harry jo je vtaknli v žep.

Arial Kassak:

16

— Poslušaj Lilian, naj te vprašajo kar koli, ne odgovarjaj! Ali me slišiš? Skušal se bom izmuzniti.

Nalahno je prikimala.

— Pustite gospo in pridite sem!, je ukazal agent. Dvignite roke!

Lilian je negotovih korakov stopila do naslonjača in se zgrudila.

Agent je pristopil k Margi.

— Mrtva je. Telefonirajte policijski centrali! je ukazal hotelirju. V tem so zaloputnila vrata. Harry je pobegnil.

Harry je stekel po pomožnih stopnicah in v veži skočil v telefonsko celico.

— Poslušam, je na njegov klic odgovoril zaspan glas.

— Bert, sem jaz, Harry. Bert je bil hipoma buden.

— Kaj se je zgodilo?

Harry mu je opisal ves dogodek. Bert je vprašal:

V policijskem avtu, ki je v divji vožnji brzel proti cilju, sta sedela inšpektor King in poročnik Park.

— Pomislite, vpisala sta se kot Bert King in soproga! je rekel stari nadzornik. Danes zjutraj sem sina videl. Čeprav se